

REDOVISNING

Statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud

Sänds in till stockholm@lansstyrelsen.se
senast den 15 januari 2023

Statsbidrag avseende år 2022

Kontaktuppgifter till den kommun som beviljats statsbidraget

Kommun Nacka kommun		
Utdelningsadress Granitvägen 15	Postnummer 131 81	Postort Nacka
Kontaktperson Marie Kronosjö	Avdelning/Enhet Nacka kommun VSS	
Nämnd Socialnämnden	Telefon (inkl. riktnu- mer) 08-718 182 35	E-postadress karin.kol- lerg@nacka

Den eller de kommuner, förutom redovisande kommun, som redovisningen omfattar

Kommun/kommuner Värmdö kommun

--

1. Personliga ombud

Totalt antal ombudstjänster i kommunen:

Ange antal tjänster med 2 decimaler¹: 5

	Antal kvinnor	Antal män
Ange antalet personliga ombud	4	1

Utbildning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits utbildning.	X	
Om ja, ange vilken/vilka utbildningar. Två ombud har genomgått nätverksledarutbildning.		
Om nej, ange varför.		

Handledning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits handledning.	X	

¹ Anges med två decimaler. För ett ombud på heltid (40 timmar i veckan) och ett på halvtid (20 timmar i veckan) anges 1,50. För två ombud på heltid och ett på deltid (10 timmar i veckan) anges 2,25

Om ja, ange vilken slags handledning.

Processinriktad handledning har skett löpande under året med personliga ombuden i Haninge och Nynäshamn.

Om nej, ange varför.

2. Klienter

Ange antal klienter som fått stöd av personligt ombud. Varje person (klient) som har fått stöd av personligt ombud ska redovisas endast en gång per år.

	Kvinnor	Män
Totalt antal klienter	46	32
därav mellan 18 och 29 år	4	2
därav mellan 30 och 49 år	23	14
därav mellan 50 och 64 år	17	14
därav 65 år och över	2	2

Antal nya klienter	11	12
därav mellan 18 och 29 år	0	1
därav mellan 30 och 49 år	6	7
därav mellan 50 och 64 år	4	4
därav 65 år och över	1	0

Antal avslutade klienter	20	11
därav mellan 18 och 29 år	1	0
därav mellan 30 och 49 år	11	8
därav mellan 50 och 64 år	7	3
därav 65 år och över	1	0

Klienter med hemmavarande	Kvinnor	Män
----------------------------------	----------------	------------

Antal klienter som, helt eller delvis, har hemmavarande barn under 18 år ² vilka är kända för verksamheten.	13	4
--	----	---

3. Kontakt med verksamheten

Ange orsaken/orsakerna till att nya klienter tar kontakt med verksamheten. Ange antalet orsaker.

Flera orsaker kan anges per person.

Kontaktsorsak	Kvinnor	Män
Ekonomi	9	11
Bostad	5	3
Sysselsättning	1	3
Struktur i vardagen	0	1
Bryta isolering	0	2
Relationsfrågor	1	1
Existentiella frågor	0	0
Stöd i kontakten med myndighet	12	13
Stöd i kontakten med sjukvården	7	8
Annan orsak	1	2
Om annan orsak, ange vilken. Försäkringsfrågor, hyresgästförening		

Tendenser till förändring av orsaker till kontakt

Ser ni några tendenser till förändring vad gäller orsaken till att klienter tar kontakt med personligt ombud under 2022? I så fall, på vilket sätt?

.Stöd i kontakt med myndighet är likt föregående år den största anledningen till kontakt. Där ansökan om till exempel boendestöd, skuldsanering, försörjningsstöd och kontakt med Försäk-

² Inkluderar även barn till maka/make/reg. partner/sambo som är hemmavarande hos klienten.

ringskassan och Arbetsförmedlingen har ökat. Vi tror att en anledning till att detta har ökat beror på att det är svårare att etablera kontakt bland annat på grund av den ökade digitaliseringen och brist på personlig kontakt.

Tendenser till förändring av vilka grupper som tar kontakt

Ser ni några tendenser till förändring vad gäller vilka grupper inom målgruppen som tar kontakt och söker stöd av personligt ombud under 2022? I så fall, på vilket sätt?

Vi ser inga tendenser till förändring vad gäller grupper inom målgruppen som tar kontakt och söker stöd av personligt ombud under 2022.

4. Tillgång till personligt ombud

	Ja (Om fler kommuner ingår i verksamheten PO, ange antal kommuner med kö/väntetider)	Nej (Om fler kommuner ingår i verksamheten PO, ange antal kommuner utan kö/väntetider)
Har ni haft kö eller väntetid för personer (uppdragsgivare) som söker kontakt med kommunens verksamhet för personliga ombud under 2022?	X	
Om ja, uppskatta hur lång väntetiden har varit under 2022. (Ange uppgifterna i dagar per kommun) 30-60 dagar		
Om ja, ange orsak/orsaker till att ni har kö eller väntetid för kontakt med PO-verksamheten: Invånarantalet i båda kommunerna växer varför fler personer söker sig till Personligt ombud. Komplexiteten och digitaliseringen hos myndigheter och vårdgivare påverkar och effekten av detta blir att personer blir kvar längre i verksamheten än tidigare.		

Bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning

	Ja	Nej
Har ni bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning (vid kö till PO) för tillgång till personligt ombud.	x	
Om ja, rangordna prioriteringsordningen i er kommun (tre första) Riktlinjer för prioritering är framtagna i samråd med ledningsgruppen. De klienter som har hemmaboende barn och de klienter som hotas av vräkning prioriteras. Vidare prioriteras den tysta målgruppen, det vill säga de som inte alltid aktivt söker sig till oss; genom uppsökande arbete.		
Om nej, ange varför.		

5. Organisation, ledning och samverkan

Ange vem som är utförare av verksamheten med personligt ombud i er kommun

	Ja	Nej
Kommun	X	
Förening		
Stiftelse		
Aktiebolag		
Annan utförare		
Om annan utförare än kommunen, ange organisationens namn		

Ange vilka myndigheter som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej
Kommun/kommuner	X	
Arbetsförmedlingen	X	
Försäkringskassan	X	
Landstingets primärvård		X
Landstingets psykiatri	X	

Ange vilka organisationer som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej	Om ja, ange vilken/vilka:
Patientorganisationer	X		RSMH
Brukarorganisationer	X		Attention
Anhörigorganisationer	X		IFS
Annan organisation	X		Samordningsförbundet VÄRNA

Om ledningsgruppen inte har någon representant från kommunen, landstingets primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan, ange varför.

Primärvården har många olika utförare varför det har varit svårt att hitta lämplig representant.

Arbetsförmedlingen representeras indirekt via Samordningsförbundet.

Ange hur kommunen har arbetat för att få representanter från nedanstående huvudmän att delta i ledningsgruppen?

Personer har bytts ut på ledande positioner. Vi kommer under året att sträva efter att få med primärvården.

6. Tillgång till samhällsservice

	Ja	Nej
Rutiner har upprättats för hur uppmärksammade brister ska hanteras i verksamheten.	X	

Sammanfatta uppmärksammade brister i fråga om den enskildes möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

För att illustrera de brister och förbättringsområden vi kommit i kontakt med via våra klienter under året inleder vi med ett exempel:

Personligt ombud kontaktas då det finns stor oro att en person ska förlora sitt hyreskontrakt till följd av sin psykiska ohälsa och funktionsnedsättning. Personen riskerar att bli av med sin lägenhet på grund av försenade och uteblivna hyresinbetalningar. Hen saknar möjlighet att ansöka om försörjningsstöd digitalt då mobilen är för gammal för att kunna hantera mobilt bank-id och hen inte heller har någon dator. Elen har också varit avstängd under en längre period på grund av uppkomna skulder. Personen har flera insatser och därmed många kontakter för att vardagen ska fungera. Det finns boendestöd och en handläggare på socialpsykiatrin. Dessutom har personen en handläggare på enheten för försörjningsstöd, handläggare på Försäkringskassan samt läkare på vårdcentral.

För att försöka lösa den uppkomna situationen bokas möten med samtliga involverade för att om möjligt hitta en lösning för att personen ska kunna behålla sin lägenhet. Hyresvärden kräver att de uppkomna hyresskulderna ska betalas och att hyrorna framöver ska komma in i tid. Alla instanser kommer till mötena förutom kommunens försörjningsstöd och därmed blir problemet olöst. Ärendet går därför vidare till hyresnämnden då hyresskulden inte betalats. Väl i hyresnämnden så menar hyresvärden att denna hyresskuld varit känd länge och undrar varför kommunen inte agerat tidigare.

Personen önskar vidare kontakt med psykiatrin då hen mår väldigt dåligt på grund av svår ångest och mycket depressiva tankar. Vid kontaktförsök nekas egenanmälan via mobila teamet då hen på grund av sin gamla mobil inte kan identifiera sig via bank-id. Personligt ombud följer därför med personen på ett läkarbesök till vårdcentralen ett par veckor senare för att få hjälp med en remiss till psykiatrin. Vårdcentralens läkare ifrågasätter om personen verkligen lider av psykisk ohälsa och känner sig tveksam till om psykiatrin kommer ta emot remissen. Läkaren lyssnar inte på personens berättelse och tar därmed inte personen på allvar. Läkarens uppmaning till patienten är att hen ska

kämpa precis som alla andra måste göra. En remiss skickas ändå till psykiatrin och hen blir kallad till ett första möte.

Tyvär infaller tiden i nära anslutning till den tid som ärendet om vräkning ska upp i hyresnämnden och oron och ångesten är så stor att hen helt enkelt inte klarar av ett besök hos psykiatrin. Återbud lämnas och detta medför att hen avskrivs därifrån. Andra yrkesverksamma, inklusive personligt ombud kontaktar psykiatrin för att försöka boka en ny tid. Detta visar sig inte vara möjligt enligt rådande rutiner utan ny remiss behöver komma in. Vilket medför att ny tid behöver bokas på vårdcentralen.

Exemplet ovan illustrerar en rad svårigheter/hinder som personligt ombuds klienter mött under året och sammanfattas i nedanstående punkter:

- Digitaliseringen
- Otryggt boende
- Fattigdom
- Brist på samsyn och samarbete
- Brister i bemötande
- Patientsäkerhet

Hemlöshet och vräkningar

Precis som föregående år kvarstår svårigheten med att komma in på den ordinarie bostadsmarknaden. Det är också svårt att få tillgång till sociala kontrakt. Detta medför stort lidande för de individer som berörs. Vi möter personer i vårt dagliga arbete som far illa på grund av hemlöshet. Otryggheten medför att man kanske inte kan tillgodogöra sig behandling, det försvårar arbetslivsinriktad rehabilitering med mera. Personer med låga inkomster på grund av sjukersättning kan inte erbjudas ett långsiktigt eget hem.

Samordning och samarbete behöver utvecklas både inom myndigheter och mellan olika aktörer. Vi har under året särskilt noterat att detta är av stor betydelse för att förhindra vräkningar. Osäkerheten kring boendet är fortsatt ett stort problem som medför lidande för de personer som vi möter.

Det digitala utanförskapet

För människor som har en psykisk funktionsnedsättning kan digitaliseringen vara en tillgång men kan också medföra att utanförskapet ytterligare förstärks. Dels på grund av att det krävs vissa kognitiva färdigheter dels på grund av att ekonomin inte tillåter de redskap som krävs. Fler av de vi träffar har inte tillgång till moderna mobiler eller datorer och den uppkoppling som krävs.

När individen uttrycker att hen saknar möjlighet och resurser för att kunna utföra digitala uppgifter så borde det från varje enskild myndighet och vårdgivare finnas möjlighet att lösa situationen genom anpassning. Det krävs alternativ till digitala lösningar där individen får stöd utifrån sina behov. Kanske behöver krav ställas på varje myndighet för att säkerställa att så sker. Det finns en stor rättsosäkerhet där människor helt förlorar sina möjligheter att få stöd, vård och hjälp som man har rätt till.

Stöd i boende och i vardagen

Vi har tidigare år lyft att boendestöd ofta är den enskilt viktigaste insatsen för personer med psykisk funktionsnedsättning. Eftersom samhället blivit mer komplicerat och specialiserat vore det önskvärt att boendestödjare kan utföra mer av samhällsstöttande insatser. Kunskaper hos boendestödjarna om samhällets olika delar för att kunna stötta klienten i dessa sammanhang vore en stor vinst för den enskilde. Ibland behövs mer av praktisk hjälp än vad som erbjuds och insatsen kan upplevas som väl detaljstyrt och blir därför mindre flexibelt.

Vården

Det har framkommit att personer som mår väldigt dåligt och behöver kontakt med psykiatri i en akut fas har svårt att ta alla steg för att komma i kontakt med psykiatri. Det finns önskemål om att hitta andra kontaktmöjligheter där man inte behöver kopplas fram emellan växel och mottagning. Anhöriga belastas extra i dessa situationer eftersom det ytterst blir de som behöver vara behjälpliga. Personen som mår dåligt klarar helt enkelt inte av den processen som det innebär.

Det finns personer som helt saknar kontakt med psykiatri på grund av att man inte önskar kontakt eller för att man anser att psykiatri inte ger den vård som man själv skulle önska. Vi tänker då främst på två grupper, hemmasittare och personer med svår OCD. Isolering och tvång är ibland ett direkt hinder för att ta emot den vård som erbjuds då den bygger på att personen själv ska ta sig till mottagningen. Vi anser att psykiatri skulle behöva utveckla ett mer samhällsbaserat arbetssätt och möta upp personer i deras hemmiljö.

När våra klienter behöver intyg och utlåtanden i olika sammanhang till exempel vid ansökan om sjukpenning eller sjukersättning, så saknas ibland kompetens hos läkarna kring hur dessa ska skrivas för att godkännas samt att svenska språket kan vara bristfälligt. Detta medför att personer kan hamna i svåra situationer där ekonomin särskilt drabbas och en ökad oro på grund av osäkerheten att inte veta hur man ska försörja sig.

Vidare är det ett återkommande problem för personer med samsjuklighet som bollas mellan beroendevård och psykiatri.

Samordning och samarbete

Det är inte något nytt att samordning är av yttersta vikt för att få till ett bättre och samlat stöd för den enskilde individen. Ett område som är oerhört viktigt att utveckla och ta på stort allvar då samhället blir alltmer specialiserat och digitaliserat. För personer med psykiska funktionsnedsättningar är det helt nödvändigt. Personer bollas mellan och inom olika myndigheters strukturer och har svårt att få till ett samordnat stöd eller en helhetssyn på sin livssituation.

Vill man ta ansvar och genomföra samordning och samarbete i praktiken för dessa individer behövs både kompetens och tid för att kunna genomföra detta. Att ha speciellt utbildade personer som har ett samordnande ansvar och kompetens för att leda och

hålla i SIP- möten som är konstruktiva och där klienten är delaktig kan vara en väg till mer kvalitativa samarbetsformer.

Fattigdom och barnens utsatthet

År 2022 så blev allt dyrare och kostnaderna kommer troligtvis att fortsätta öka kommande år. Ersättningsnivåerna har inte hitintills ökat och de flesta som vi träffar har redan levt på väldigt låga ersättningar och bidrag under lång tid. Vi ser att behovet av att söka mathjälp från kyrkan eller andra välgörenhetsorganisationer ökat under året. Personer som vi möter undviker tandläkarbesök och andra vårdbesök och ohälsan riskerar att öka. Det finns en oro över hur man ska klara sig framåt.

Vi har klienter med hemmaboende barn på hel- eller deltid. Dessa barn behöver få särskild uppmärksamhet både från vård och myndigheter. Barnen får inte riskera att glömmas bort när vi går mot svårare tider. De har föräldrar med funktionsnedsättning och med en ökad fattigdom finns risk för att utanförskapet förstärks. Det är särskilt angeläget att lyfta barnens rätt i sammanhanget. Barnperspektivet behöver finnas med i alla sammanhang där beslut fattas som påverkar barnen.

Ge exempel på åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med de brister som har identifierats under året.

Information och dialog har skett med ledningsgruppen, berörda myndigheter och vårdgivare kring de brister vi ser.

7. Ekonomi

Beviljat statsbidrag 2022

Beviljat statsbidrag, kr	Årsanställningar, ange antal ombudstjänster i kommunen. Anges med två decimaler, t.ex. två halvtider = 1,00 4,00
1 618 120	

Förbrukat statsbidrag 2022

Förbrukat statsbidrag, kr	Årsanställningar på heltid/deltid exkl. tjänstledighet Anges med två decimaler, t.ex. två halvtider = 1,00 4,25
1 618 120	

Om verksamheten har haft färre årsanställningar på heltid eller deltid än vad som beviljats, ange varför.

På grund av en långtidssjukskrivning som har varit svår att planera för har verksamheten haft en överanställning på i genomsnitt 0,25 % under året.

8. Pandemin

8. Har pandemin påverkat er verksamhet med personligt ombud under 2022?

Ja	☒
Nej	☐
Vet inte	☐

Om ja, ange på kortfattat på vilket sätt er verksamhet har påverkats:

Digitala möten har ökat efter pandemin vilket kan vara positivt för vissa kliner. För andra klienter har detta fått en negativ effekt då de saknar möjlighet att delta.

9. Övrigt

Synpunkter och övriga reflektioner på verksamheten

10. Underskrift av behörig företrädare för kommunen

Datum 2023-01-15	
Namnsteckning: [REDACTED]	Namnförtydligande Marie Kronosjö
Titel Verksamhetschef	Tjänsteställe Nacka kommun VSS
Telefon (inkl. riktnummer) 08-718 87 11	E-postadress marie.kronosjo@gmail.com
Detta dokument har beslutats digitalt och saknar därmed underskrift	